

EN NY FELLESARENA FOR NTNU OG BYEN

En urban struktur rommer både det alminnelige og det spesielle. Enkeltbygg og -anlegg peker seg ut i kraft av historisk opphav, funksjon og utforming. Også nye viktige fellesfunksjoner kan og bør skrive seg inn i byens monumentale lag.

Elgeseter park ligger midt mellom de ulike tyngdepunktene i Campus og har en tydelig henvendelse mot den historiske bykjernen. Vi foreslår her et nytt profilert universitetsanlegg som drar vekslers på beliggenheten mellom Samfundet og Hovedbygningen - og blir et supplement til disse.

Bebyggelsen redefinerer eksisterende byrom og parklandskap. Anlegget formes slik at det henvender seg i alle retninger og slik at fengselstomta blir en del av den nye byparken.

Å ta parken i bruk på denne måten fordrer at anlegget blir universitetets viktigste kontaktflate mot samfunnet og et sted der NTNU kommer i kontakt med mangfoldet og ressursene i byen. Samtidig må det være et nav i Campus, en arena for samhandling mellom de ulike universitetsmiljøene. Med omsorg for både utforming og program, har vi tro på at dette kan bli et offentlig rom som skriver seg inn i, og utvider, Trondheims ikonografiske bystruktur.

AKTIVISERE PARKENE

Vi mener at det er viktig at Campus har tilgang på gode grøntarealer, men minst like viktig er det at bebyggelse og infrastruktur aktivt legger til rette for bruk av disse arealene. Det grønne skal ikke bare være til pynt, men inngå som en naturlig og aktiv del av både universitetet og bystrukturen.

JUHU! NTNU!

Trondheim har siden middelalderen vært et akademisk læreseter. Universitetet er en bærebjelke i lokalsamfunnet og uløselig knyttet til byen. Når nesten all høyere utdanning nå samles, kan båndet bli enda sterkere. Samlivet mellom by og universitet kan styrkes både kulturelt og økonomisk, med økt faglig og sosial interaksjon og ikke minst med bedre fysisk integrasjon.

Åpenhet, ydmykhet og å gi andre spillerom er forutsetninger for integrasjon. Det betyr ikke å gi slipp egen identitet, kvalitet eller særegenheter. Vi tror en slik metafor gir mening for Campus. For oss betyr byintegrasjon at nye prosjekter skal forsterke og berike den eksisterende områdekarakteren, samt skape byliv og attraktive nye byrom.

Campusprosjektet bør inngå som et ledd i Trondheims kontinuerlige byutvikling. Det vil si å rette blikket langt inn i fremtiden mens vi bygger videre på byens historiske strukturer og kvaliteter. Elgeseter er et sammensatt byområde, og ulike drivkrefter og elementer har gjennom tidene skapt en sammensatt byev med et mangefasettert uttrykk. De historiske lagene gir et rikt grunnlag å spille videre på, men stiller oss også overfor valg: Hva skal vektlegges og bevares? Hva kan utvikles, transformeres eller saneres?

VITALISERE BYSTRUKTUREN

Vi fremmer et campus som innpasses i den etablerte bystrukturen. NTNU og Trondheim skal ha gjensidig nytte og glede av hverandre. Byen vil preges sterkere av universitetet. Universitetet blir mer urbant. Vi foreslår en funksjonsblandet campus-bydel, der det er rom for både næringsetableringer og boligfortetting. Dette kan realiseres ettersom forslaget viser et arealoverskudd i forhold til det etterspurte. Ved å bruke både større ledige tomtearealer og mindre infill-tomter, kan hele bydelen få et løft.

Campus vil i vårt forslag kunne avleses som fem tyngdepunkter langs Kunnskapsaksen: Kalvskinnet, St.Olav, Gløshaugen, Elgester park og Dalsenget

TA VARE PÅ OVERORDNEDE BYKVALITETER

Om vi tenker 200 år inn i fremtiden, må vi forvente at Trondheim vokse kraftig og at presset på sentrale arealer øker kontinuerlig. Områder og eiendommer vil i omdannes fullstendig, og det er vanskelig å vite hvilken vei utviklingen vil ta. Likevel har vi et ansvar, fordi hvert skritt vi tar nå, kan lede i feil eller i riktig retning. Hva skal vi sikre at går i arv til våre tipp-tipp-tipp-oldebarns barn?

I Trondheim er Nidarosdomen, Festningen, Samfundet og Hovedbygget identitetsbærende monumenter som ligger i særegne bylandskapssituasjoner. Vi ser samspillet mellom dem og Nidelva, terrengformasjonene og åsene som et unikt hele og en uerstattelig kvalitet for byen. Gløshaugen, omkranset av de sammenhengende parkskråningene, inngår i dette bildet. Vi mener derfor at Høgskoleparken bør få et varig vern.

En sammensatt byev:

- Monumentene: Domkirken, Festningen, Samfundet, Hovedbygningen
- Landskapet: Elva, elvesletta og Gløshaugen
- Gamle ferdselsårer: Klæbuveien, Klostergata.
- Elgesetergata anlagt i Dovrebanens tidlige trasé, veitvidelsen fra 1950-tallet.
- Aksialanlegget på Gløshaugen med Høgskolealléen og -parken.
- Rutenettsplaner fra flere perioder på elvesletta.

Elgeseter gate ved Samfundet; Fortetting i retning St. Olav og det nye universitetsanlegget i parken.

ELGESETER PARK 32.000 m²

Det nye universitetsanlegget i Elgeseter park kan bli både Campus' sentrale knutepunkt og NTNUs tydeligste møte med byen. Fra en generell og litt anonym park der forstyrrende trafikk og svak opparbeiding begrenser brukbarheten, kan området forvandles til en urban og levende universitetspark som gjøres mer tilgjengelig for byens befolkning, studenter og ansatte.

Parken bør tilrettelegges for både rekreasjon (leke, grille, flørte, slappe av, trimme, nyte sola) og som en multifunksjonell arena (for kunst, temporære installasjoner, framvisning av NTNU- prosjekter, arrangementer, minimeser, immatrikulering etc). Parken utvides nordover slik at Fængselstomta (arealet mellom Samfundet og Statsarkivet) inkluderes. Dette gir en rikere innramming av Samfundet, og grepet legger til rette for forsterket kontakt mot elverommet og grøntarealene langs Nidelva.

Alléen langs Høgskoleveien er parkens staselige midtakse og underdeler byrommet i soner som kan få ulikt preg. Vi mener det finnes løsninger der trafikken kan fjernes i Høgskoleveien (både nedre og øvre del) eller i det minste sterkt reduseres. Som et minimum kan tilrettelagte krysningspunkter etableres, parkeringsplassene tas bort, asfaltareal reduseres og fartsgrensen settes ned. Utformingen av parken bør koordineres med Elgeseter gate-prosjektet og kollektivknutepunktet med tanke på en inviterende overgang mellom den urbane parken og den aktive bygata.

Intensivert bruk av parken tilsier større innslag av robuste flater, men med park-preget i behold. En vesentlig andel av trærne bør bevares, blant annet trerekke som krysser tomte og er et spennende historisk spor etter kirkegården som lå her tidligere.

Bebyggelsen på tomte er løst som en ramme rundt byrommet og må i den videre bearbeidelsen utformes med særlig omtanke for både parkrommet, Elgesetergate som bygate og med fokus på stedet en interaktiv arena. Anlegget bør gjerne inneholde et spekter av offentlige rom; inne og ute, over og under bakken, klimatiserte, halv- og uklimatiserte. Vi legger vekt på åpenhet og transparens: Bevegelsen gjennom området i alle retninger skal være enkel og naturlig. Innsyn til aktivitetene i bygningsmassen er viktig.

I tillegg til generelle universitetsarealer (gjerne KAM), understreker vi at det her bør legges inn fellesarenaer og utadrettet virksomhet slik som f.eks. universitetsbibliotek, åpne lesesaler, aula/ hovedauditorium/ konserthall, studentvelferd, konferansefasiliteter. Tilrettelegging for flerbruk bør være et mål. Også «byens program» bør inviteres inn, f.eks. kafé, restaurant, inkubatorer, bokhandel og andre relevante butikker, kulturskolen m.v.

Elgeseter park vil med sin fremtredende posisjon i bybildet gi NTNU en unik internasjonal stilling som byintegret universitet.

Dalsenget; dvs Hesthagen (NTNU), Teknobyen (KLP) og Holtermannsveien (Entra)

DALSENGET

Vi foreslår en vesentlig fortetting ved Dalsenget (= KLP + Entra + Hesthagen/NTNU) som dermed forsterkes som tyngdepunkt i campus og byveven. Det foreslåtte fortetningspotensialet har forankring i både vedtatte planer og reelle, pågående plan- og utviklingsprosesser. Langs Det etableres flere plassdannelser som gir variasjon og rytme i romforløpene og skaper rekreasjonssoner for bybrukerne. Krysningspunktene (i plan) ved Elgeseter gate må vies stor oppmerksomhet i videre planlegging.

TEKNOSTALLEN 39.700 m² NYBYGG (GAMLE FASADER BEVARES)

Teknostallen (gamle Dalsenget trikkehall) er et utleiebygg for kontor/ næring. Vi mener tomte kan få en høyere utnyttelse enn i eksisterende reguleringsplan fra 2001 og samtidig få bedre kontaktflate mot byen. Eier KLP har vist interesse for utbygging for NTNU. Vi foreslår at et nytt og effektivt universitetsbygg med optimaliserte planløsninger reises på tomte, men at de verneverdige fasadene mot gata bevares. De gamle fasadene kan bearbeides og få flere åpninger. KLP har drøftet utbyggingsprinsippet med byantikvaren og fundamenteringsløsning er gjennomgått med bygningsingeniør.

Ny bebyggelse vil ha et stort potensiale for samvirke med bystrukturen og med eksisterende næringsbygg i nærområdet. Øvrige KLP-bygg i området utgjør også et potensiale

som universitetsbygg på sikt når dagens leiekontrakter går ut, men vurderes som mindre aktuelle for NTNUs umiddelbare behov, og er dermed ikke tatt med i arealoversikten.

HOLTERMANNSEVEG 1-13 39.600 m²

Holtermanns veg 1-13 er regulert til universitet og næring i en nylig vedtatt reguleringsplan. Entra som eier tomten har vist stor interesse for utbygging for NTNU. Bebyggelsen har varierende høyder med gode grunnflater på hvert etasjeplan som er godt egnet for undervisningsformål. Bebyggelsen kan også sammenkobles med broer i øvre etasjer. I lavere etasjer er det store sammenhengende plan. Høyhus i sør kan bli et markant landemerke for universitetsområdet sett sørrfra.

HESTHAGEN 14.900 m²

Det foreslås å bygge ut tomten som en del av kvartalsstrukturen på Elgeseter med tilsvarende høyder som tilstøtende bebyggelse. Innovasjonssenteret er en aktuell og velegnet funksjon på tomte. Langs sørfasaden etableres en solrik forplass som også Handelshøyskolen vil ha glede av. Ny bebyggelse bør i tillegg få aktiv henvendelse mot både Klæbuveien og Vestskråningen.

ELGESETERGATE 53 4.000 m²

Det foreslås å komplettere kvartalet med bebyggelse på Statsbyggs ubebygde tomte. Bebyggelse kan inngå som del av universitetet eller bygges med en kombinasjon av studentboliger og næring på bakkeplan.

Fortetting på Gløshaugen.

FORTETTING GLØSHAUGEN

Vi har illustrert en moderat fortetting med nybygg på Gløshaugen. På sikt vil det finnes et større potensial for riving, nybygging og restrukturering av bygningsmassen uten at vi har gått inn på dette i forslaget nå. Det vil være mulig innenfor forslaget å bruke ny og frigjort bygningsmasse til å innføre nye byfunksjoner på Gløshaugen og dermed få en større funksjonsblanding og større interaksjon med byen på haugen.

GLØSHAUGEN SØR 4.500 m²

Det foreslås et nytt bygg oppført på Skiboli-tomte. Det solfylte plassarealet ved dagens Skiboli er foreslått bevart som et felles uteoppholdsareal.

GLØSHAUGEN NORD 8.800 m²

Mellom Hovedbygningen og Elektro legges et nybygg som underordnes hovedbygningen i skala og uttrykk. Bebyggelsen kan med fordel romme både NTNU-funksjoner og andre funksjoner, og slik bidra til å aktivisere denne delen av Gløshaugen og parkarealene rundt.

ØVRIGE TOMTER

Elgeseter gate 16 18.000 m²

Nåværende bensinstasjon er eid av IK Lykke AS. Tomte er illustrert med sitt regulerte volum og arealet er regnet med som mulig utbyggingspotensial for NTNU. Tomte er i dag regulert til boliger.

Elgeseter gate 14 (planlagt nybygg for helsefag og SiT) er vist med sitt regulerte volum, men uten at arealet tatt inn i vårt arealoppsett.

Elgestergate 21/ Klæbuveien 24 er i dag regulert til boliger forretninger og kontor. Tomte er vist med et volum tilsvarende det regulerte, men ikke tatt inn i arealregnskapet. Fordi tomte ligger midt i Campusbydelen og ved Klæbuveiens markerte knekkpunkt, har den et spesielt potensial til å knytte bygulvet og Gløshaugen tettere sammen, bryte ned avstandsvirkninger og berike området. Vi anbefaler derfor at den tas opp til ny diskusjon. Studentboliger, –velferd og kultur kunne være en egnet funksjonsblanding.

AREALREGNSKAP

SUM, bebyggelse som er tatt med i arealregnskapet	160.250 m²
NTNUs behov	119.500 m²
Overskytende arealkapasitet	40.750 m²

Elgeseter gate ved Samfundet; Universitetet får en tydelig og aktiv henvendelse mot byen

Elgeseter park: Parksrommet åpnes mot Elverommet og oppgraderes med bedre dekke og møblering. Parken får et aktivt preg.

Teknostallen: Moderne og inviterende universitetsbebyggelse legges bak og over eksisterende fasade og gir mulighet for et rasjonelt, fremtidsrettet og unikt universitetsbygg.

Ganglinjer, byrom og superbuss-stasjoner

MOBILITET

Vi står ennå i starten av en revolusjon av transportsektoren. Nye transportmidler og -behov vil dukke opp, ikke minst i den bynære sfæren. Å satse ensidig på én type tung infrastruktur eller én teknologi, kan gi utdaterte løsninger på sikt. Utviklingen vil skje i mange steg, og vil uansett bygge på eksisterende infrastruktur og gatenett. I campusbydelen bør gjennomgangstrafikken (i Elgeseter gate, Høgskoleringen, Chr. Fredriks gate m.fl.) i stor grad skje på bydelens premisser der grønn mobilitet prioriteres. Nullvekstmålet i miljøavtalen må stå fast. Det betyr at man fortsetter å utvikle gode løsninger for kollektivtrafikken, sykling og gange - uten å gjøre dem for spesialiserte. Holdeplasser/ omstigningspunkt/ knutepunkt etableres for superbussen med fokus på komfort og informasjon. Elgesetergate-prosjektet gjennomføres i et «Campusperspektiv» med gode og rause gang/sykkelkryssinger i plan.

Også innad i Campus bør mobilitetssystemet baseres på byens generelle infrastruktur. Gange bør ha høyeste prioritet, deretter sykling (og andre «lette» transportformer). Lavest prioritet har privatbilen som bare unntaksvis bør spille en rolle for intern bevegelse. Gode løsninger ivaretar både framkommelighet, estetikk, komfort og opplevelse.

Målsettinger:

- Effektiv tidsbruk for NTNU-ansatte, studenter og samarbeidspartnere.
- Stimulere til tverrfaglighet og eksternt kontakt gjennom redusert avstandsopplevelse og åpenhet
- Bidra til folkehelse (daglig mosjon og sosial kontakt)
- Bærekraft

Kabelbane (Ljubljana)

Bysykler

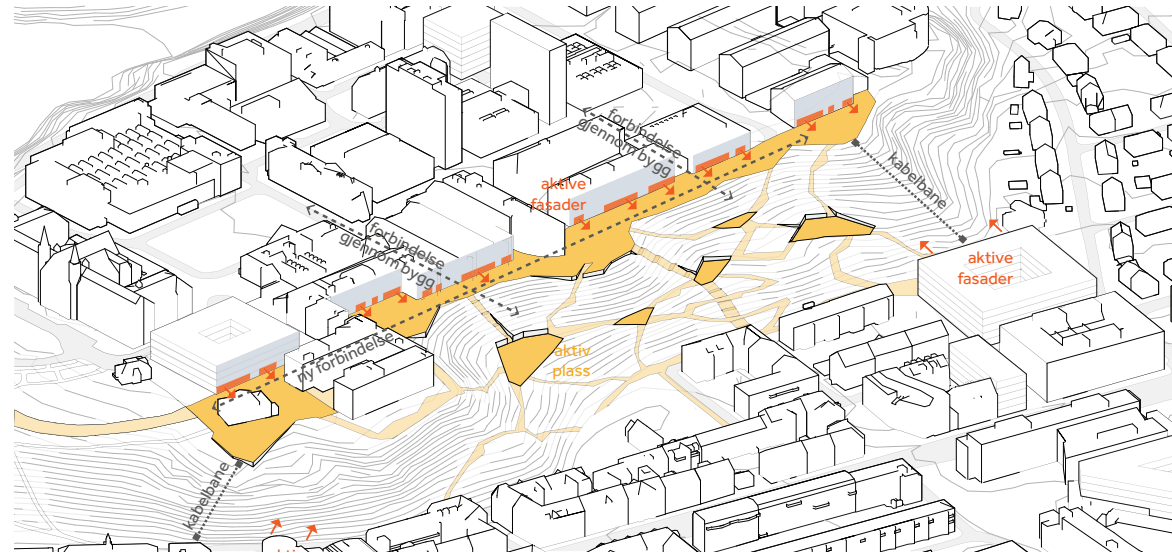

Terrassert parklandskap (Barcelona)

Virkemidler:

- Gangnettet gjennomgås og gis en prioritert rekkefølge for oppgraderinger.
- Omveier og barrierer brytes ned. Det betyr først og fremst å etablere bedre forbindelser mellom haugen og bygulvet. Fast / sklisikkert dekke, bedre stigningsforhold, bedre belysning, bedre drift og vedlikehold, sørge for at gangveier er farbare hele året (brøyte, strø, smelte).
- Legge til rette for «hendelser» langs forbindelsene så den opplevde avstanden reduseres. (Landskap, byrom, bygninger, funksjoner, kunst og informasjon)
- Bysykelnettverket utvides med stasjoner ved alle Campus viktige byrom. Ordningen forbedres gjerne med el-sykler. Abonnementstilbud knyttes til semesteravgiften el.l. og NTNU-kort blir gyldig ID.
- Det må i tillegg sørges for godt integrerte og attraktive løsninger som ivaretar alle uansett behov. Vi har foreslått skinne-/kabelbane sør og nord i vestskråningen som en mulighet for universell tilgjengelighet til Gløshaugenplatået. Banen kan benyttes av syklist, gående, folk med barnevogn og bevegelseshemmede på lik linje. Banen har god frekvens, rask påstigning og er helautomatisk.

I nær framtid vil markedet kunne by på flere nye løsninger, individuelle så vel som kollektive, som også kan gi gode og kostnadseffektive løsninger (f.eks. selvkjørende taxier). Her er det også rom for NTNU-basert innovasjon. Levende lab!

Parken blir et bindeledd mellom platået og bygulvet

Fasadene åpnes og bebyggelsen henvender seg mot parken (før og etter)

ET ROBUST KONSEPT

Den illustrerte bygningsstrukturen har et stort potensial for effektive planløsninger. Bygningsmassen er i hovedsak vist med 16-20 meters bygningskropper som gir godt dagslysinnslipp og en fleksibilitet for ulike programmer. Nedre etasjer kan ta imot funksjoner med krav til større sammenhengende arealer.

Tomtene har god kapasitet og er egnet for høy utnyttelse. Arealregnskapet viser at hele NTNUS nåværende behov kan dekkes, og ennå er det areal til overs som kan være en reserve eller benyttes til andre formål. I diagrammet over vises alternative tomter og framtidige potensielle transformasjonsområder. Dette gir enda større robusthet og fleksibilitet dersom behovene endrer seg eller hindringer oppstår for utbygging av enkelttomter. Det gir dessuten framtidige vekstmuligheter for både byen og campus.

BÆREKRAFTIG CAMPUS

De viktigste parameterene for god bærekraft på plannivå vil være en god tilrettelegging for miljøvenlig mobilitet samt å tilrettelegge for effektiv arealbruk og en robust bygningsstruktur med god levetid. I tillegg er har den illustrerte bebyggelsen mange muligheter for innen energihøsting. Blant annet ligger bebyggelsen godt plassert for å kunne utnytte elva til vannbasert varmepumpeteknologi for kjøling og oppvarming. Solceller, passiv solvarme, vindassisterte ventilasjonssystem m.v. kan innpasses i all ny bebyggelse eller for deler av den. Grønne tak og fordøyning av regnvann er mulig for all ny bebyggelse. Nærheten til elvekorridoren gjør det enkelt å føre rent overflatevann direkte til elva uten å belaste det offentlige avløpsnettet.

Hvilke miljøtiltak som gir best effekt for de ulike byggetrinnene bør vurderes opp imot de konkrete prosjektene i en senere fase.

Fleksibilitet og vekstmuligheter:

- Røde omr: Tomter for utvikling på mellomlang sikt, evt alternativer for realisering nå. Arealestimert 120.000 m²
- Rosa omr: Langsiktig transformasjonspotensial. Arealestimert 70.000m²
- Skravert omr: Sørhellinga Gløshaugen, Langsiktig transformasjonspotensial.

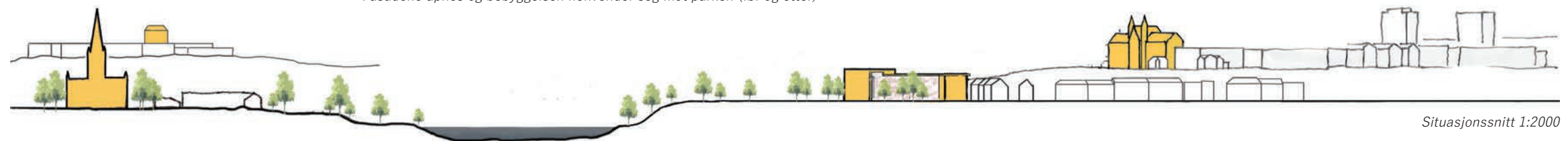
GRØNN CAMPUS

Bearbeidingen av Vestskråningen effektiviserer adkomsten til NTNU fra Klæbuveien og Elgesetergate. Parken bør tilrettelegges bedre for både ferdsel og aktiviteter. Langs Vestbrinken foreslår vi et gjennomgående gangstrøk. Både ny og eksisterende bebyggelse på haugen bør henvendes mot dette.

Høgskoleparken skal fungere som et levende laboratorium: Parklandskapet kan utvikles over tid der en rekke forskningsprosjekter, eksperimenter og studentoppgaver prøves ut og vises fram, midlertidig eller permanent. (Stikkord: Geotekniske undersøkelser, kommunalteknikk, overvannsbehandling, belysningsteknologi, produktdesign, materialutprøving, temporære paviljonger, byromssosiologi, antropologi, botanikk, landskapspleie, kompost, dyrking, bier, vilt i bylandskap, rotta – et nyttedyr, klimanøytral grillfest, akefestival, o-løp, geocatching, elghufs osv.)

GRØNTAREALREGNSKAP

Bevarte parkareal som oppgraderes	
Vestskråningen / Høgskoleparken	120.500
Elgeseterparken	10.000
Dødens dal	27.500
Tilført parkareal	
Fengselstomta (ny park)	4.500
Dødens dal (fjerning av brakkebygg)	2.500
Fjerning kjørebane og parkering i Høgskolevegen	4.600
Omdisponert parkareal	
Nytt bygg ved studentersamfundet	- 8.000
Totalt grøntareal	
Netto tilskudd av grøntareal	169.600 + 3.600

Situasjonssnitt 1:2000

ELGESETER PARK

GLØSHAUGEN NORD

GLØSHAUGEN SØR

E 14

E 16

E 2

HESTHAGEN

E 53

TEKNOSTALLEN

HOLTERMANNSSVEIEN 1-13

